

MICHAŁ ZBOROWSKI

KERYGMAT WE WSPÓŁCZESNYCH RUCHACH KOŚCIELNYCH

We współczesnym świecie Duch Święty powołuje do istnienia wiele wspólnot, stowarzyszeń i ruchów kościelnych. Zwłaszcza po Soborze Watykańskim II daje się zauważyć wzrost liczby nowych grup, ich różnorodność, a także wielkie bogactwo charyzmatów, jakimi Bóg obdarzył Kościół¹. Wspólnoty te, oparte na modlitwie, formacji oraz realizacji swojego szczególnego powołania, są przestrzenią świadomego przeżywania wiary i poznawania chrześcijaństwa przez ludzi wszystkich stanów, a w sposób szczególny przez świeckich. Przygotowują również do dzielenia się świadectwem i przekazywania Dobrej Nowiny o zbawieniu innym ludziom. Tym samym realizują misję ewangelizacyjną Kościoła, która wynika z tożsamości chrześcijańskiej oraz odpowiada na nią.

W ramach ruchów i wspólnot zostało wypracowanych wiele form oraz metod ewangelizacji oraz przepowiadania pierwszego orędzia. Głoszenie kerygmatu niejednokrotnie stanowi filar dla wspólnot, będąc najczęściej początkiem istnienia danej wspólnoty lub etapem wstępnym formacji w danym ruchu. W niniejszej pracy skoncentrujemy się na treści oraz współczesnych

---

DR MICHAŁ ZBOROWSKI, dr teologii dogmatycznej KUL. Zainteresowania naukowe: chry-
stologia pierwszych wieków, chrystologia kerygmatyczna i przepowiadana oraz nowa ewangelizacja.
Kontakt: zborowskimichal88@gmail.com

1. Zob. A. Pietrowa-Wasilewicz, *Leksykon ruchów i stowarzyszeń w Kościele*, Warszawa 2000; J. Ratzinger, *Nowe porywy Ducha. Ruchy odnowy w Kościele*, Kielce 2006; E. Weron, *Ruchy odnowy we współczesnym Kościele*, Poznań 1993.

schematach kerygmatu, w których jest ona wyrażona, opracowanych w ramach Ruchu Światło-Życie, Drogi Neokatechumenalnej oraz Szkoły Nowej Ewangelizacji św. Andrzeja. Wybór ten jest uwarunkowany obecnością i działalnością tych wspólnot zarówno w Polsce jak i na świecie. Nie są to tylko lokalne i małe wspólnoty czy ruchy, ale prężnie działające grupy, od kilkudziesięciu lat realnie kształtujące Kościół w wymiarze powszechnym. Jednak przede wszystkim wspomniane wspólnoty charakteryzują się przygotowaniem oryginalnego i właściwego swojej wspólnoty schematu głoszenia kerygmatu oraz dużym zapalem ewangelizacyjnym, w ramach którego przepowiadają pierwsze orędzie. Co więcej, wszystkie wyżej wymienione wspólnoty posiadają aprobatę kościelną i zgodę na działalność ewangelizacyjno-formacyjną.

Celem niniejszego artykułu będzie analiza modeli kerygmatu, które funkcjonują w ramach wspomnianych ruchów, a także porządkują przesłanie i ułatwiają jego proste przekazywanie. Należy jednak pamiętać, że to Duch Święty jest duszą ewangelizacji², a w związku z tym ewangelizowanie nie polega tylko na trzymaniu się jakiegoś, nawet najlepszego, schematu. Wspomina o tym także papież Franciszek, mówiąc, że „nie należy myśleć, że ewangeliczne przesłanie przekazywane jest zawsze przy pomocy stałych określonych formuł, albo w precyzyjnych słowach wyrażających treść absolutnie niezmienną. Przekazywane jest ono w tak różnych formach, że byłoby rzeczą niemożliwą opisać je lub skatalogować”³. Jak stwierdza papież, niemożliwym jest zliczenie czy spisanie wszystkich wzbudzanych w Kościele przez Ducha Świętego form przekazu, jednak analiza materialno-formalna niektórych współczesnych modeli głoszenia kerygmatu wydaje się możliwa.

Ruch Światło-Życie⁴

W Polsce od lat 50. XX wieku powstawał i do dziś funkcjonuje Ruch Światło-Życie. Dzieło, założone przez ks. Franciszka Blachnickiego⁵, stawia sobie za cel,

2. Por. A. Pawłowski, *Kerygmat w nowej ewangelizacji*, Poznań 2014, s. 58.
3. Franciszek, *Adhortacja apostolska Evangelii Gaudium*, Kraków 2013, 129.
4. Ruch Światło-Życie – ruch zainicjowany przez ks. Franciszka Blachnickiego w Polsce, którego charyzmatem jest wychowanie dojrzałych chrześcijan, którzy przeżyli autentyczne i przemieniające życie spotkanie z Bogiem. Ruch zrodził się z rekolekcji prowadzonych dla dzieci w oparciu o metodę przeżyciową (pierwsze takie rekolekcje miały miejsce w 1954 r.). Z czasem rekolekcje objęły swym programem różne grupy wiekowe. Ruch Światło-Życie skupia ludzi różnego wieku i stanu. Powołanie ruchu koncentruje się na wprowadzeniu człowieka w świadome i głębokie przeżywanie relacji z Jezusem w Kościele, obejmującej całe jego życie.
5. Franciszek Blachnicki (1921-1987) – ksiądz archidiecezji katowickiej, twórca Ruchu Światło-Życie i jego pierwszy moderator, teolog pastoralista, pracownik naukowy KUL, inicjator Krucjaty

zgodnie z charyzmatem „światło-życie”, doprowadzenie chrześcijanina do dojrzałości w wierze oraz zharmonizowania światła wiary z życiem codziennym. Formacja tego ruchu prowadzi do ukształtowania nowego człowieka, który (rozpoczynając od ewangelizacji i przyjęcia Jezusa jako swojego Zbawiciela i Pana) zaczyna świadomie przeżywać swoją wiarę, łaskę sakramentu chrztu i włączenie go, w mocy Ducha Świętego, w owoce dzieła paschalnego Jezusa Chrystusa. Taki człowiek rozpoczyna wzrastanie oraz pogłębia formację duchową, jak również ludzką, a także, w odpowiedzi na dar wiary i zbawienia ofiarowany mu darmo przez Boga, składa swoje życie jako dar w służbie Bogu i ludziom. Formacja dzieli się na podstawową, obejmującą etap ewangelizacji, katechumenatu i mistagogii, oraz formację permanentną. Ze względu na podejmowany temat kerygmatu, skoncentrujemy się w tej analizie wyłącznie na etapie ewangelizacji w ramach formacji podstawowej.

Etap ewangelizacji to czas osobowego spotkania, przez wiarę, Jezusa Chrystusa i powierzenia Mu swojego życia. Jednak, jak zaznacza założyciel Ruchu Światło-Życie: „nie można zacieśnić ewangelizacji do głoszenia Ewangelii poganom, albo niewierzącym, bo wielu jest chrześcijan-katolików ochrzczonych, którzy należą do Kościoła, nawet praktykują i może słyszeli Ewangelię, ale jeszcze jej nie usłyszeli, bo nie zostali postawieni wyraźnie wobec pewnych osobowych, egzystencjalnych decyzji wezwania Ewangelii”⁶. Temu zadaniu podporządkowany jest etap ewangelizacji, aby ludzie zostali postawieni wobec Ewangelii oraz Jezusa Chrystusa i udzieli swojej odpowiedzi. To czas uświadamiania, a także podprowadzania pod decyzje wiary.

Ewangelizacja to pierwszy i podstawowy etap, na którym głosi się kerygmat, aby urzeczywistniło się dzieło zbawcze oraz rozpoczął się proces wzrastania w wierze. Błachnicki, mówiąc o ewangelizacji jako docieraniu do osób, które są ochrzczone, ale nie weszły w zbawczą relację z Bogiem i dla których Ewangelia

---

Wyzwolenia Człowieka, a także założyciel dwóch instytutów życia konsekrowanego: Wspólnoty Niepokalanej Matki Kościoła i Wspólnoty Chrystusa Sługi, a także Krajowego Ośrodka Formacji Liturgicznej. Nazywany „gorliwym apostołem odnowy człowieka”, „prorokiem żywego Kościoła” oraz „człowiekiem wiary konsekwentnej”. Swoje życie całkowicie poświęcił Bogu i człowiekowi opracowując duszpastersko nowatorskie metody rekolekcji, materiały ewangelizacyjno-formacyjne, metody posoborowej formacji służby liturgicznej i naukowo personalistyczno-eklezyjologiczną koncepcję teologii pastoralnej oraz podstawy wykładów z katechetyki fundamentalnej i teologii pastoralnej ogólnej. Dorobek naukowo-duszpasterski ks. Błachnickiego obejmuje ok. 800 pozycji książkowych, artykułów, materiałów formacyjnych, spisanych konferencji i referatów. Przygotowany program formacyjny Ruchu Światło-Życie, rozpoczyna się od ewangelizacji, czyli wprowadzenia w żywe doświadczenie Boga. Treścią rekolekcji ewangelizacyjnych, prowadzonych w różnej formie, są cztery prawa życia duchowego.

6. F. Błachnicki, *Charyzmat „Światło-Życie”. Teksty podstawowe*, Światło-Życie 1987, s. 79.

nie stała się fundamentem podejmowanych decyzji życiowych⁷, utożsamia ją z kerygmatem, pierwszym głoszeniem⁸. Kerygmat, w ujęciu Blachnickiego, to głoszenie podstawowych prawd Ewangelii, to najważniejsze przesłanie, płynące z dzieła objawienia i odkupienia zawartego na kartach Pisma Świętego. Polski duchowny zauważa także, że kerygmat zawiera prawdy wspólne wszystkim chrześcijanom, tak więc to podstawowe orędzie jest na wskroś chrześcijańskie, jest elementem łączącym wszystkich wyznawców Chrystusa. Znamienne jest także, że od głoszenia kerygmatu rozpoczyna się formacja w ramach Ruchu Światło-Życie. Doświadczenie osobowego przeżycia i przyjęcia kerygmatu otwiera na kolejne etapy formacji oraz na łaski, jakich Bóg udziela w Kościele. Jest on także fundamentem, na którym można budować chrześcijańskie życie i wybory, a w ten sposób rozpocząć przemianę świata zgodnie z duchem Ewangelii. Kerygmat prowadzi do osobowego spotkania z Jezusem w Duchu Świętym i jest absolutną podstawą, w oparciu o którą buduje się dojrzałe życie chrześcijańskie.

Treścią kerygmatu, przyjętego i głoszonego w trakcie etapu ewangelizacji przez Ruch Światło-Życie, są cztery prawdy podstawowe⁹, nazywane także czterema prawami życia duchowego lub czterema stopniami do pokoju z Bogiem¹⁰. Ten ogólny schemat, mający umocowanie biblijne i logikę historiozawczą, służy pomocą w trakcie przepowiadania, ale jest on przede wszystkim pewnym minimum treściowym, które powinno być ogłoszone podczas ewangelizacji.

Kerygmat rozpoczyna orędzie o Bożej miłości, zaadresowanej osobiście do człowieka: Bóg kocha ciebie i ma dla twojego życia plan pełen miłości; Jego miłość pragnie doprowadzić cię do pełni życia. Drugą prawdą jest fakt, że człowiek jest oddzielony od Boga i Jego planu poprzez grzech. To on tworzy przepaść między człowiekiem a Bogiem oraz zmyka człowieka na relacje z Nim. Dobrą Nowiną w takiej sytuacji jest trzecia prawda ogłaszająca, że Jezus Chrystus jest jedynym

7. Ewangelizacja, którą opisuje Blachnicki, dziś w teologii funkcjonuje pod nazwą „nowej ewangelizacji”. Jednak ten termin, po raz pierwszy, został użyty dopiero przez papieża Jana Pawła II podczas homilii w sanktuarium Krzyża Świętego w Krakowie, 9 czerwca 1979 roku. Blachnicki, tworząc program formacyjny, dostrzegał potrzebę ewangelizacji ludzi, którzy nie żyli swoją wiarą, mimo że słyszeli o Jezusie i byli członkami Kościoła. To co Blachnicki nazywał ewangelizacją w znaczeniu ścisłym lub pierwotnym, Kościół później nazwał nową ewangelizacją. Treścią przepowiadania, w obu przypadkach, jest kerygmat.

8. Por. F. Blachnicki, *Charyzmat „Światło-Życie”*. *Teksty podstawowe*, Światło-Życie 1987, s. 79.

9. Cztery prawdy podstawowe, to treści, które powinny być głoszone w ramach ewangelizacji. Mogą być różnie sformułowane i wyrażone, w zależności od formy ewangelizacji. Jednak ważny u ks. Blachnickiego jest akcent na ich konieczną obecność w trakcie pierwszego głoszenia. To pewien fundament, który nie powinien być zasadniczo zmieniany. Cztery prawdy zawierają pewną określone treść kerygmatyczną i ułatwiają jej sformułowanie i przekazanie.

10. Por. F. Blachnicki, *Rekolekcje ewangelizacyjne*. *Podręcznik*, Kraków 2013, s. 15.

Pośrednikiem między Bogiem a człowiekiem. „Tak bowiem Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, aby każdy, kto w Niego wierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne. Albowiem Bóg nie posłał swego Syna na świat po to, aby świat potępił, ale po to, by świat został przez Niego zbawiony” (J 3,16-17). Zbawienie pojmowane jest jako wyzwolenie z grzechu oraz jako doprowadzenie na nowo do relacji z Bogiem, zerwanej przez grzech. Jezus oferuje człowiekowi włączenie w dzieło Jego męki, śmierci i zmartwychwstania oraz owoców, płynących z wydarzenia paschalnego. Dlatego czwartą prawdą, która rozbrzmiewa w czasie ewangelizacji jest osobiste przyjęcie Jezusa jako swojego Zbawiciela i Pana. Ta decyzja człowieka staje się jego aktem, świadomym i dobrowolnym, włączenia się w dzieło jedynego Pośrednika Jezusa Chrystusa. Jest ona podstawą wejścia w rzeczywistość doświadczania zbawienia, a także przemiany życia.

Na etapie głoszenia kerygmatu w sposób szczególny akcentuje się plan Boga dla człowieka. Jest nim życie w komunii z Bogiem i osiągnięcie zbawienia wiecznego, ale także antycypowanie tej rzeczywistości w ramach życia ziemskiego. Bóg, który jest miłością, ma plan szczęścia i harmonii dla człowieka, jednakże przez grzech, który jest negacją Boga i Jego woli, człowiek nie jest w stanie go poznać, przyjąć ani realizować. Grzech doprowadza wręcz do sytuacji przeciwnej, w której człowiek sam określa i tworzy swój plan. W takiej sytuacji, dopiero Osoba Jezusa Chrystusa jawi się jako możliwość ratunku człowieka z rzeczywistości grzechu oraz wyrwania go z koncentrowania się na własnych planach, a także jako światło na poznanie planu Bożego dla życia człowieka. Osobista i świadoma decyzja przyjęcia do swojego życia Jezusa jako Zbawiciela i Pana, poprzez otwarcie na łaskę Ducha Świętego, uzdalnia do życia zgodnego ze Słowem Bożym. Plan Boży na życie człowieka to łaska komunii i przemiany człowieka w nowe stworzenie. Nowy człowiek, według Blachnickiego, żyje zgodnie z planem Bożym. Kerygmat, jest więc początkiem przemiany człowieka w nowe stworzenie, jest łaską początku nowego człowieka.

Do istoty procesu ewangelizacji ks. Blachnicki zalicza także świadectwo i wezwanie do konkretnej decyzji¹¹. Głosząc cztery prawa życia duchowego, należy dawać świadectwo o rzeczywistości, która stała się udziałem osoby głoszącej dzięki osobowemu spotkaniu z Jezusem Chrystusem. Chodzi o to, aby ukazać, że Jezus nie jest tylko postacią historyczną, ale Kimś żyjącym i zmieniającym życie tu i teraz, że spotkanie z Nim nadaje życiu sens. Świadectwo łączy się z głoszeniem kerygmatu, ma moc wzbudzania wiary i pragnienia

11. Por. F. Blachnicki, *Rekolekcje ewangelizacyjne. Podręcznik*, Kraków 2013, s. 18; F. Blachnicki, *Charyzmat „Światło-Życie”*. *Teksty podstawowe*, Światło-Życie 1987, s. 84-86.

przemiany życia u tych, którzy go słuchają. Dlatego też proces ewangelizacji powinien zawierać wezwanie do konkretnej decyzji. Po ogłoszeniu kerygmatu i dania świadectwa zaprasza się wobec wspólnoty, do przyjęcia Jezusa jako swego Zbawiciela i Pana. Znak ten jest zewnętrznym wyrazem, ważnym dla osoby ewangelizowanej, ale także owocem działania Ducha Świętego. Owocem głoszenia kerygmatu jest powstanie wspólnoty, która wspólnie wzrasta i wchodzi w kolejny etap formacji, jakim jest etap katechumenatu.

Droga Neokatechumenalna¹²

Kolejnym ruchem, który zwraca szczególną uwagę na głoszenie kerygmatu, jest Droga Neokatechumenalna, wyrastająca z doświadczenia duchowego i życia wśród ubogich Kiko Argüello¹³ i współpracującej z nim Carmen Hernandez. Doświadczenie pierwszych prób przepowiadania Ewangelii bezdomnym zrodziło refleksję nad tym, co i jak przepowiadać¹⁴, a w konsekwencji doprowadziło do powrotu do podstawowego orędzia Dobrej Nowiny o Jezusie Chrystusie. Kiko odkrył, że kerygmat jest najważniejszy, gdyż to dzięki niemu dokonuje się to, co jest głoszone, a zbawienie staje się udziałem ludzi. W taki sposób definiuje kerygmat założyciel Drogi: „nie ma nic większego na świecie niż przepowiadanie Ewangelii. «Bóg zechciał zbawić świat przez głupstwo kerygmatu». Kerygmat nie jest kazaniem, nie jest medytacją. Czym jest kerygmat? Jest przepowiadaniem nowiny, która się realizuje za każdym razem, kiedy jest proklamowana. A co się

-
12. Droga Neokatechumenalna – wspólnota w Kościele katolickim, zapoczątkowana w Hiszpanii przez Kiko Argüello, która stawia na wprowadzenie w głębie chrześcijaństwa i radykalne praktykowanie miłości oraz życie Ewangelią na wzór Jezusa. Droga Neokatechumenalna opiera się na trójnogu formacyjnym: Słowo Boże, liturgia, wspólnota. Przez papieża Jana Pawła II nazwana „itinerarium formacji katolickiej dla współczesnego społeczeństwa”.
  13. Francisco (Kiko) José Gómez Argüello Wirtz (ur. 1939) – hiszpański profesor malarstwa i rysunku, świecki celibatariusz oraz inicjator i współtwórca Drogi Neokatechumenalnej, wędrowny kaznodzieja, audytor świecki w czasie synodu biskupów ds. nowej ewangelizacji w 2012 r., odznaczony doktoratem honoris causa Papieskiego Instytutu Jana Pawła II dla Studiów nad Małżeństwem i Rodziną w Rzymie i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Utytułowany artysta, który w 1959 r. otrzymał Nadzwyczajną Narodową Nagrodę w dziedzinie malarstwa, a w 1960 r. reprezentował Hiszpanię na Światowej Wystawie Sztuki Sakralnej w Royan. Po swoim kryzysie egzystencjalnym i nawróceniu poświęcił się całkowicie Jezusowi, zamieszkał wśród biednych i tam rozpoczął głoszenie Ewangelii, odkrywając, że przepowiadanie to należy rozpocząć od kerygmatu. To podstawowe orędzie, którego forma kształtowała się wśród ubogich, zapoczątkowało nowy ruch w Kościele Katolickim. Swoje zdolności artystyczne podporządkował Bogu, zajmując się sztuką sakralną i samodzielnie tworząc obrazy, ikony i malowidła naścienne wewnątrz obiektów skarłanych. Jest projektantem kościołów i kaplic, a także twórcą muzyki. Od swojego nawrócenia za główne i najważniejsze zadanie uznał przepowiadanie Ewangelii. Jest nazywany „artystą nowej ewangelizacji”.
  14. Por. K. Argüello, *Kerygmat. Z ubogimi w barakach*, Lublin 2013, s. 38-47.

realizuje? Zbawienie. Jeśli dziś wam przepowiadam kerygmat, ponownie zrealizuje się w was zbawienie. «Bóg zechciał zbawić świat przez głupstwo kerygmatu». Ta nowina, która się uobecnia, urzeczywistnia wydarzenie, coś co staje się aktem, co staje się rzeczywistością. Dlatego jest tak ważne przepowiadanie Ewangelii. Słowo «Ewangelia» oznacza Dobrą Nowinę, dobrą wiadomość. Ewangelia i kerygmat są tym samym. Przepowiadać ewangelię i głosić kerygmat (...). Co obwieszcza kerygmat? Obwieszcza najważniejsze wydarzenie: Bóg posłał Swego Syna dla nas wszystkich, by oddał życie za nas wszystkich¹⁵.

Dopiero po takim doświadczeniu – ogłoszonym i przyjętym kerygmatu, a więc po osobistym spotkaniu Jezusa i przyjęciu zbawienia – można uczyć i wprowadzać człowieka w praktykowanie wiary, co również ma miejsce w ramach formacji Drogi Neokatechumenalnej. Wspólnota ta przechodzi od duszpasterstwa ewangelizacji do duszpasterstwa sakramentów. Nie zaniedbuje katechezy, liturgii, a zwłaszcza Eucharystii. Całość formacji opiera się na trójnogu: Słowo Boże, liturgia, wspólnota¹⁶. Jednak początkiem wzrastania i rozwoju jest zawsze głoszenie kerygmatu. We wspólnocie Drogi Neokatechumenalnej następuje więc przejście od kerygmatu, a w nim w sposób szczególny od jądra, jakim jest misterium paschalne, do pełni wtajemniczenia chrześcijańskiego. Wydaje się, że jest to właściwa pedagogia, dodatkowo zgodna z doświadczeniem Kościoła powszechnego.

Treść kerygmatu, jakim posługuje się Droga Neokatechumenalna¹⁷, można podzielić na dwa główne zagadnienia: sytuacja egzystencjalna człowieka potrzebującego Dobrej Nowiny oraz Dobra Nowina o Jezusie Chrystusie¹⁸. Warto podkreślić, że w taki sposób zbudowane jest także świadectwo życia Kiko Argüello¹⁹, z którego, wydaje się, wyrasta pewien wzór dla przepowiadania w całej wspólnotcie. Oba wspomniane tematy (człowiek potrzebujący Dobrej Nowiny i Jezus jako Dobra Nowina) zawierają liczne treści, które należy dostosować, biorąc pod uwagę kontekst oraz właściwą ocenę rzeczywistości, w której się głosi, a także indywidualną sytuację odbiorców. Schemat głoszenia zawiera dwa główne punkty, które należy właściwie rozwinąć.

15. K. Argüello, *Kerygmat. Z ubogimi w barakach*, Lublin 2013, s. 91-96.

16. Por. K. Argüello, *Kerygmat. Z ubogimi w barakach*, Lublin 2013, s. 55-60.

17. Droga Neokatechumenalna nie dysponuje opracowaniem na temat głoszenia kerygmatu, dlatego przedstawiona synteza jest pewnym zarysem powstałym w oparciu o katechezy głoszone w tej wspólnotcie, świadectwo i nauczania Kiko, np.: *Trzej Aniołowie* oraz nieliczne pojawiające się opracowania: K. Argüello, *Kerygmat. Z ubogimi w barakach*, Lublin 2013; A. Pawłowski, *Kerygmat w nowej ewangelizacji*, Poznań 2014.

18. Por. A. Pawłowski, *Kerygmat w nowej ewangelizacji*, Poznań 2014, s. 60-61.

19. Por. K. Argüello, *Kerygmat. Z ubogimi w barakach*, Lublin 2013, s. 20-30.

W pierwszej części, wychodzącej od sytuacji egzystencjalnej człowieka, zawiera się głoszenie o stworzeniu przez Boga i powołaniu do miłości. Ukazuje się także podstawowy problem człowieka, jakim jest strach przed śmiercią, który odbiera mu zdolność kochania i tworzy nieprawdziwy obraz Boga. Strach ten jest skutkiem grzechu pierworodnego oraz, jako taki, jest udziałem wszystkich ludzi. Podkreśla się, że szatan wykorzystuje ten lęk, wzmacniając jeszcze to przeświadczenie, aby człowiek nie mógł zrealizować swojego życia na drodze miłości. Zwątpienie w Bożą miłość jest przyczyną niewoli i doprowadza człowieka do szukania innych źródeł życia, a także sposobów zaspokojenia. Głosi się, że te próby szukania szczęścia oraz spełniania najczęściej są wejściem w rzeczywistość grzechu. Człowiek staje się jego niewolnikiem, a w związku z tym towarzyszy mu brak nadziei, jak również zdolności do przemiany swojego życia. Wcześniej czy później staje w obliczu porażki i przegrania swojego życia.

Tak określona sytuacja, w jakiej znalazł się człowiek, uświadomiona przez jego własne doświadczenie życiowe, ale i przez głoszenie kerygmatu, staje się punktem wyjścia, aby ogłosić Dobrą Nowinę o Jezusie Chrystusie. Treścią głoszenia jest misterium paschalne, a w sposób szczególny dwa wydarzenia: śmierć i zmartwychwstanie Jezusa. Głosząc wydarzenie śmierci krzyżowej, wskazuje się, że jest ono ukazaniem grzesznej sytuacji człowieka oraz wzięciem na siebie jego grzechów i ich konsekwencji przez wcielonego Syna Bożego, a przede wszystkim jest oddaniem swojego życia z miłości do człowieka. Odkupieńcza śmierć ma wymiar wyzwoleńczy, ale także jest objawieniem prawdziwego obrazu Boga, który jest miłością. Przepowiadanie zmartwychwstania Jezusa jest Dobrą Nowiną o uśmierceniu dawnego człowieka, a także ostatecznym zwycięstwem nad śmiercią i grzechem. Podczas przepowiadania kerygmatu podkreśla się powszechny wymiar wydarzeń paschalnych, dokonanych „za” i „dla” wszystkich ludzi. Zmartwychwstały Jezus jest Panem i Mesjaszem, a dla każdego, kto przyjmie jego panowanie, ma On dar odpuszczenia grzechów i dar nowego życia w Duchu Świętym. I to właśnie trzecia Osoba Boża zabiera z serca człowieka lęk przed śmiercią, wpisuje duchowe prawo i daje nowe życie z Boga. Duch Święty uzdalnia także do budowania relacji z bliźnimi i życia we wspólnocie Kościoła.

Przepowiadanie kerygmatu związane jest ściśle z ukazaniem prawdziwości treści, które się głosi. We wspólnocie Drogi Neokatechumenalnej jedną z podstawowych kwestii w czasie ewangelizacji jest zadanie pytań: „Dlaczego wierzysz w Boga? Masz jakieś wydarzenie w swojej historii, w którym Bóg interweniował albo znasz te sprawy tylko ze słyszenia? Opowiedz o jakimś

wydarzeniu w twojej historii”²⁰. Z jednej strony, może to być punkt wyjścia do ewangelizacji, pytanie, które prowokuje odbiorców do zastanowienia i otwartości na głoszone treści, ale w szczególności – jest to podstawowe kryterium wyboru głoszącego. Chodzi bowiem o wybór świadka, który jest gotowy opowiedzieć, jak Bóg objawił się w jego życiu, jak interweniował i jak zmienił jego sytuację egzystencjalną oraz duchową. Świadectwo uwiarygodnia głoszone treści, a także pokazuje, jak zaktualizowała się w życiu świadka moc zbawcza. Kerygmat i świadectwo są ze sobą ściśle powiązane, jedno warunkuje drugie.

Szkoła Nowej Ewangelizacji św. Andrzeja²¹

Szkoła Nowej Ewangelizacji św. Andrzeja to międzynarodowy projekt pastoralny²², który w 2008 roku obejmował 2000 szkół w 60 krajach na 5 kontynentach²³. Początki, tak ogromnego i stale rozwijającego się dzieła, sięgają założonej w 1980 roku w Meksyku przez świeckiego ewangelizatora José Prado Floresa²⁴, pierwszej szkoły kerygmatycznej. Szkoła odczytuje swoją tożsamość

20. K. Argüello, *Kerygmat. Z ubogimi w barakach*, Lublin 2013, s. 45.

21. Szkoła Nowej Ewangelizacji Św. Andrzeja – projekt pastoralny w Kościele katolickim, zakładający ewangelizację z wizją. Założony przez José Prado Floresa w Meksyku. Szkoła opiera się na wizji KE-KA-KO, czyli głosi kerygmat, mocą Ducha Świętego, w zewangelizowanej wspólnoty. Projekt ten wpisuje się w dzieło nowej ewangelizacji, głosząc Dobrą Nowinę przy użyciu nowych metod i środków. Formacja w ramach Szkoły Nowej Ewangelizacji opiera się na kursach ewangelizacyjnych. Na temat Szkół Nowej Ewangelizacji i formacji w tej rzeczywistości kościelnej powstały już dwa doktoraty: W. Szlachetka, *Fenomen szkół nowej ewangelizacji. Studium socjologiczno-pastoralne*, Kraków 2011; oraz P. Spyra, *Formacja ewangelizatorów w międzynarodowej Szkole Nowej Ewangelizacji św. Andrzeja*, Lublin 2016, [maszynopis pracy doktorskiej] BKUL.

22. W dokumentach dotyczących Szkoły Nowej Ewangelizacji św. Andrzeja, jest wyraźnie podkreślone, że Szkoła nie jest kolejnym, nowym ruchem w Kościele, ani z żadnym konkretnym się nie identyfikuje, ale chce służyć wszystkim rzeczywistością w Kościele. Dlatego właśnie twórcy szkoły określają ją terminem projekt pastoralny. Obejmuje on wizję ewangelizacji, jej metodologię i strategię, a także program formacyjny składający się z kursów ewangelizacyjnych. Szkoła Nowej Ewangelizacji jest służbą dla nowej mentalności i formuje nowych ewangelizatorów dla nowej ewangelizacji.

23. Por. http://snebelchatow.pl/wp-content/uploads/2016/02/Projekt_Pastoralny_SESA.pdf [dostęp: 25.05.2017].

24. José H. Prado Flores (ur. 1947) – świecki teolog i ewangelizator pochodzący z Meksyku, założyciel i dyrektor Międzynarodowej Szkoły Nowej Ewangelizacji św. Andrzeja, a zarazem współtwórca Projektu Pastoralnego św. Andrzeja, wykładowca Pisma Świętego i języków biblijnych w Instituto De Sagrada Escritura i Instituto Superior de Estudios Eclesiasticos w Meksyku oraz w Instituto Biblico Catolico w Guadalajarze, profesor Instytutu Katolickiej Odnowy Charyzmatycznej w Rzymie, dyrektor ds. Ameryki Łacińskiej w Dziele Ewangelizacji 2000, przedstawiciel Meksyku na spotkaniu Międzynarodowej Katolickiej Odnowy Charyzmatycznej w Rzymie, konsultor Papieskiej Rady ds. Nowej Ewangelizacji i audytor

i misję w nakazie Jezusa, aby głosić Ewangelię *aż po krańce ziemi (por. Mk 16,15) i aż do skończenia czasów, a także w wezwaniu papieża Jana Pawła II do nowej ewangelizacji, która powinna być nowa w zapale i metodzie oraz wykorzystywać nowe środki wyrazu (por. PDV 18)*²⁵. Misją i celem Szkoły, jak podkreśla jej założyciel, jest ewangelizacja w mocy Ducha Świętego, by przynosić owoc obfity i trwały (por. J 15,8.16), a także niesienie Ewangelii, czyli Jezusa Chrystusa, na krańce świata. Szkoła realizuje to zadanie, formując nowych ewangelizatorów dla nowej ewangelizacji²⁶ w ramach opracowanego przez nią programu formacyjnego. Składa się on z kursów ewangelizacyjnych²⁷, które podzielone są na trzy etapy: formacja podstaw życia chrześcijańskiego, formacja ewangelizatorów oraz formacja formatorów ewangelizatorów. Kursem otwierającym formację w Szkole Nowej Ewangelizacji jest kurs *Nowe Życie*²⁸ podczas którego głoszony jest kerygmat.

José Prado Flores określa kerygmat jako pierwsze głoszenie chrześcijańskiego przesłania lub głoszenie Dobrej Nowiny²⁹, które, de facto, jest głoszeniem śmierci i zmartwychwstania Jezusa. Treść kerygmatu jest więc chrystologiczna i koncentruje się na Osobie Jezusa oraz na wydarzeniach z Jego życia: Jezus umarł, Jezus zmartwychwstał, Jezus jest uwielbiony. Ponadto, ogłasza się także przysługujące Mu tytuły: Zbawiciel, Pan i Mesjasz. Celem głoszenia kerygmatu jest wejście w osobistą relację z Jezusem i doświadczenie zbawienia *hic et nunc*, czyli w trakcie głoszenia kerygmatu. Świecki ewangelizator podkreśla także, że kerygmat jest fundamentem życia chrześcijańskiego, a także sercem

---

świecki w czasie synodu biskupów ds. nowej ewangelizacji w 2012 roku. Ukończył z wyróżnieniem Międzynarodowy Instytut Katechetyki i Duszpasterstwa Lumen Vitae w Brukseli. W 2014 r. otrzymał Złoty Dyplom Wydziału Teologii KUL. Po osobistym doświadczeniu modlitwy o Ducha Świętego całe swoje życie podporządkował ewangelizacji z wizją. Opracował program formacji nowych ewangelizatorów dla nowej ewangelizacji oraz rozwinął naukową i praktyczną refleksję nad rzeczywistością kerygmatu. Autor blisko 50 książek z zakresu teologii pastoralnej, autor i współautor kursów ewangelizacyjnych w ramach Szkoły Nowej Ewangelizacji, mówca i rekolekcjonista, mąż i ojciec czwórki dzieci.

25. To wezwanie pojawiło się także w Polsce w 1979 roku i na Haiti w 1983 roku. Wołanie o nową ewangelizację papież ponawia w adhortacji *Pastores dabo vobis* w 1992 roku. Należy zauważyć zbieżność czasową pierwszych papieskich zaproszeń do nowej ewangelizacji i powstania Szkoły Nowej Ewangelizacji w Meksyku.
26. Por. J.H. Prado Flores, *Nowi ewangelizatorzy dla Nowej Ewangelizacji*, Poznań 2013, s. 21, 45-47.
27. W ramach projektu pastoralnego Szkoły Nowej Ewangelizacji św. Andrzeja wszystkie rekolekcje zostały nazwane kursami. Chodzi o nawiązanie do słowa kurs, w znaczeniu obrania właściwego kierunku czy celu. Na przykład: kurs *Nowe Życie* jest okazją, aby ukierunkować i ustawić kurs swojego życia na nowe życie z Bogiem.
28. Zob. J.H. Prado Flores, *Idźcie i ewangelizujcie ochrzczonych*, Poznań 2016; J.H. Prado Flores, C. Macias de Lara, *Nowe Życie*, Stryszawa 2010.
29. Por. J.H. Prado Flores, *Jak ewangelizować ochrzczonych*, Poznań 2016, s. 26-27.

i podstawą ewangelizacji wszech czasów³⁰. Dokonuje także jego odróżnienia od katechezy³¹. Kerygmat to nie tylko zbiór treści, które należy przekazać, ale to sama Osoba Jezusa Chrystusa. W teologicznym sensie można więc mówić o osobowym wymiarze kerygmatu.

Szkoła, chcąc realizować swoją misję i głosić kerygmat, wypracowała schemat jego przepowiadania, który jest praktycznym narzędziem, *służącym ewangelizacji. Schemat ten opiera się na sześciu punktach, które łączy logiczny ciąg przyczynowo – skutkowy. Całość schematu charakteryzuje biblijny charakter oraz synteza kerygmatu Jezusa, kerygmatu apostołów i planu zbawienia – czyli ekonomii Bożej realizującej się w historii zbawienia. Synteza ta została dokonana po pogłębionej analizie biblijnej, a zestawienie ze sobą tych trzech rzeczywistości oraz kontekstu współczesnego świata zaowocowało powstaniem, właściwego Szkole, modelu głoszenia kerygmatu. Stał się on treścią kursu Nowe Życie³², ale jest także szczegółowo omawiany w ramach kursu Paweł³³, który przygotowuje do głoszenia kerygmatu. Przygotowany schemat ma być prostą pomocą dla ewangelizatorów, tak aby prowadzić do spotkania z Jezusem Chrystusem i odnowy życia w mocy Ducha Świętego.*

Pierwszym punktem tego modelu jest orędzie o Bożej miłości – Bóg kocha ciebie dzisiaj, teraz. Ogłasza się cechy tej miłości i zaprasza osobę ewangelizowaną, aby pozwolił się Bogu kochać i nie ograniczała Jego działania. Brak doświadczenia miłości Bożej prowadzi do odkrycia oraz ogłoszenia przyczyn tego stanu rzeczy. Grzech jest rzeczywistością uzurpowania sobie władzy nad sobą, innymi i światem oraz próbą realizowania siebie poza Bogiem i Jego miłością. Podkreśla się, że grzech zabija człowieka, jak również to, że każdy człowiek zgrzeszył – i tę prawdę należy uznać. Dopiero wtedy ogłasza się Dobrą Nowinę o Jezusie Chrystusie Zbawicielu, który poprzez swoją mękę, śmierć i zmartwychwstanie pokonał grzech, szatana i śmierć. Każdy niewolnik grzechu może być wolny w Jezusie. Od tego momentu, schemat głoszenia kerygmatu zaprasza, aby człowiek odpowiedział na to, co do tej pory usłyszał. Powinien on uwierzyć i przyjąć Jezusa jako swojego Zbawiciela, nawrócić się i wpuścić Jezusa do swojego serca, powierzyć Mu całkowicie siebie i ogłosić Go Panem swojego życia. Treścią przepowiadania jest więc wiara, nawrócenie i panowanie Jezusa, które podprowadzają człowieka pod konkretne decyzje. Piąty punkt

30. Por. http://snebelchatow.pl/wp-content/uploads/2016/02/Projekt_Pastoralny_SESA.pdf [dostęp: 25.05.2017].

31. Por. J.H. Prado Flores, *Jak ewangelizować ochrzczonych*, Poznań 2016, s. 34.

32. Zob. J.H. Prado Flores, C. Macias de Lara, *Nowe Życie*, Stryszawa 2010.

33. Zob. J.H. Prado Flores, C. Macias de Cuevas, *Paweł*, Stryszawa 2011.

to głoszenie prawdy o Duchu Świętym i zaproszenie Go do swojego życia, aby przemienił serce i uzdolnił do nowego życia. Na końcu głosi się potrzebę trwania w osobistej relacji z Jezusem, wzrastania w wierze i w rozwoju, a także ukazuje się cel życia – jest nim świętość, jako życie z Bogiem na zawsze. W ten sposób proklamuje się dar wspólnoty Kościoła jako miejsce wzrostu i pomoc w osiągnięciu celu życia.

W Szkole Nowej Ewangelizacji niezwykle ważny jest także właściwy dobór osoby głoszącej kerygmat. Jak stwierdza José Prado Flores, jednym z zagrożeń kerygmatu jest głoszenie pierwszego orędzia przez nauczycieli i katechetów, którzy nie są świadkami³⁴. Według Floresa, keryksa powinny charakteryzować cztery wydarzenia, które są osobiste, konkretne i przemieniające, czyli doświadczenie miłości Bożej, osobowe spotkanie z Jezusem Zmartwychwstałym, które zmienia całe życie człowieka, napełnienie mocą Ducha Świętego i odkrycie Słowa Bożego jako rzeczywistości, poprzez którą Bóg wyjaśnia człowiekowi jego życie³⁵. Taki człowiek staje się odpowiednio przygotowanym do głoszenia kerygmatu, dlatego że osobiście spotkał Boga, a *głosząc kerygmat nie przekazuje już treści teoretycznych* albo wyuczonego schematu, lecz głosi żywego i działającego Boga, co jest istotą kerygmatu. Osoba głosząca kerygmat w Szkole Nowej Ewangelizacji to przede wszystkim świadek, który poza przygotowaniem merytorycznym, poznaniem treści kerygmatu, celów poszczególnych punktów, schematu głoszenia, potrafi opowiedzieć o tym, co Bóg uczynił w jego życiu, zaś jego „świadczenie powinno być podsumowaniem zbawczego planu”³⁶ Boga wobec człowieka i przykładem jego realizacji, pomagającym ewangelizowanemu znaleźć odniesienie do jego własnej historii.

Podsumowując, warto zaznaczyć, że kerygmat to rzeczywistość kluczowa w ramach Szkoły Nowej Ewangelizacji. Podkreślała to także *pierwotna nazwa Szkoły* (gdy powstawały pierwsze jej ośrodki nazywały się szkołami kerygmatycznymi), która odczytując w rzeczywistości poznawania, a potem głoszenia kerygmatu, swoje główne zadanie. To też sprawiało, że, jak żadna inna wspólnota, pastoralny projekt Szkół Nowej Ewangelizacji św. Andrzeja rozwinął zagadnienia związane z treścią, kolejnością i teleologią kerygmatu. Wyjaśnienia biblijnego, pastoralnego, ale i dogmatycznego doczekały się treści występujące w ramach pierwszego głoszenia, a Szkoła, formując nowych ewangelizatorów dla nowej ewangelizacji, kształtuje mentalność kerygmatyczną, a także wyływający z niej kerygmatyczny styl głoszenia. Ponadto, zdiagnozowano

34. Por. J.H. Prado Flores, *Nowi ewangelizatorzy dla Nowej Ewangelizacji*, Poznań 2013, s. 163-167.

35. Por. J.H. Prado Flores, *Nowi ewangelizatorzy dla Nowej Ewangelizacji*, Poznań 2013, s. 45-58.

36. J.H. Prado Flores, *Jak ewangelizować ochrzczonych*, Poznań 2016, s. 143.

przeszkody w głoszeniu kerygmatu we współczesnym świecie, a przede wszystkim, co zostało już wykazane, opracowano sześciopunktowy schemat głoszenia kerygmatu, który jako narzędzie ewangelizacyjne został przyjęty przez wiele innych wspólnot. W oparciu o schemat kerygmatu Szkoła napisała kurs ewangelizacyjny, jak również kurs formacyjny, na którym przygotowuje się do głoszenia kerygmatu. Niespotykanym, w porównaniu do analizowanych wcześniej wspólnot, jest również fakt dużej ilości publikacji z zakresu kerygmatu i ewangelizacji, co znacznie ułatwia poznanie tego zagadnienia i jego popularyzację.

***

W drugiej połowie XX oraz na początku XXI wieku daje się zauważyć szczególną tendencję powrotu do pierwotnego głoszenia Ewangelii. Z jednej strony kerygmat zaczyna pojawiać się w oficjalnych dokumentach Kościoła³⁷; odgórnie powstają teksty odnoszące się do pierwszego orędzia, jego rozumienia oraz zastosowania, przy niemal równoczesnym i oddolnym fenomenie powrotu do głoszenia kerygmatu przez ludzi wierzących, zaangażowanych w różnych grupach, ruchach czy wspólnotach religijnych. Tendencja ta współgra z obecnym w Kościele wezwaniem do nowej ewangelizacji, której treścią jest właśnie kerygmat.

Zaprezentowane wspólnoty Ruchu Światło-Życie, Drogi Neokatechumenalnej i Szkoły św. Andrzeja są doskonałą egzemplifikacją, jak we współczesnym świecie można głosić Dobrą Nowinę. Przyjmują one orędzie o Jezusie Chrystusie umarłym i zmartwychwstałym za podstawę i początek swojej formacji oraz najważniejsze narzędzie ewangelizacyjne, które doprowadza do osobowej i zbawczej relacji z Jezusem w Kościele. Bowiem bez zrodzenia do nowego życia nie można mówić o rozwoju duchowym, zaangażowaniu we wspólnotę, formację czy służbę. Z tego względu kerygmat, to absolutny fundament, rzeczywistość, która nie może zostać pominięta.

Z przeprowadzonej analizy widać zasadniczą jedność treściową, a więc i dogmatyczną, głoszonego przez Ruch Światło-Życie, Drogę Neokatechumenalną i Szkołę św. Andrzeja orędzia. Ma ono wymiar chrystologiczny i soteriologiczny. Co więcej, należy również podkreślić obecną, we wszystkich analizowanych wspólnotach, świadomość drogi i celu, ku któremu prowadzi głoszenie kerygmatu, jak również niezbędność elementu świadectwa jako aktualizacji głoszonego Słowa, zaproszenia do decyzji wiary

37. Jan Paweł II: *Fides et ratio* 24, 99; *Redemptoris missio* 16, 23; *Catechesi tradendae* 18, 21, 25; *Ecclesia in Africa* 73; *Ecclesia in America* 69, 73; *Ecclesia In Oceania* 20; *Pastores Gregis* 29, 39; *Reconciliatio et paenitentia* 17. Benedykt XVI: *Deus caritas est* 25; *Verbum Domini* 2, 105. Franciszek: *Evangelii Gaudium* 164, 165, 177; *Amoris Laetitia* 58, 207, 290, 324; *Christus vivit* 211, 213, 214, 222.

oraz otwartości na Ducha Świętego, który jest osobową mocą ewangelizacji. Niezmienności podstawowych treści towarzyszy jednak różnorodność w prezentacji tego orędzia. Analiza modeli wypracowanych we wspólnotach i ruchach religijnych, będąca przedmiotem tego artykułu, jest zatem niezwykle istotna z perspektywy pastoralnej i ewangelizacyjnej. Przynosi poznanie modeli głoszenia kerygmatu we współczesnym, zsekularyzowanym świecie, a także podkreśla potrzebę aktualizacji i dostosowywania niezmiennych treści do środowiska, w którym głosi się Ewangelię. Bliższe poznanie owych schematów może służyć pomocą oraz zachęcać do ich zastosowania w praktyce duszpasterskiej, a także być inspiracją do tworzenia nowych modeli przepowiadania kerygmatu.

Wypracowane modele przepowiadania kerygmatu, w celu schematycznego porównania oraz pewnej syntezy można przedstawić w formie tabeli.

Wspólnota	Ruch Światło Życie	Neokatechumenat	Szkoła Ewangelizacji św. Andrzeja
Treść głoszonego kerygmatu (wypracowany przez daną wspólnotę model przekazu pierwszego orędzia)	Bóg miłuje ciebie i przygotował dla twojego życia wspólniały plan (J 3,16; J 10,10b)	Sytuacja egzystencjalna człowieka potrzebującego dobrej nowiny <ul style="list-style-type: none"> • Człowiek stworzony z miłości przez Boga • Problem człowieka – grzech pierworodny i jego skutki: lęk, złe wybory • Grzech to odejście od Boga, to próba szukania ukojenia i spełnienia po swojemu • Niewola grzechu i brak zdolności, aby zmienić swoje życie 	Miłość Boża – Pozwól się Bogu kochać

	<p>Człowiek jest grzeszny i oddzielony od Boga, dlatego nie może doświadczyć Bożej miłości i poznać planu wobec swojego życia (Rz 3,23; Rz 6,23)</p>	<p>Dobra nowina o Jezusie Chrystusie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jezus umarł – wziął na siebie grzechy ludzi • Jezus zmartwychwstał – pokonał śmierć, grzech i niewolę grzechu • Jezus jest Panem i Mesjaszem • Przyjąć Jezusa poprzez wiarę i nawrócenie • Duch Święty jako dar Jezusa, czyni człowieka nowym człowiekiem, zabiera lęk, prowadzi ku Jezusowi, uzdalnia do trwania w Kościele 	<p>Grzech – Uznaj, że jesteś grzesznikiem</p>
	<p>Jezus Chrystus jest jedynym Bożym lekarstwem na ludzki grzech. Tylko przez Niego możesz doświadczyć Bożej miłości oraz poznać przygotowany przez Boga dla ciebie plan i żyć według niego (1 Tm 2,5; Rz 5,8; 1 Kor 15,3-6; J 14,6; Ef 2,8-9)</p>		<p>Jezus Chrystus Zbawiciel wczoraj dziś i na zawsze</p>
	<p>Musimy osobiście przyjąć Jezusa Chrystusa jako Zbawiciela i Pana. Wtedy możemy doświadczyć Bożej miłości i żyć zgodnie z planem Jego miłości przygotowanym dla nas (J 1,12; Ap 3,20)</p>		<p>Wiara – Przyjmij Jezusa jako swojego Zbawiciela Nawrócenie – Zaproś Jezusa do swojego życia Jezus Panem – Ogłoś Jezusa Panem swojego życia</p>

			Duch Święty – Proś o Ducha Świętego
			Wspólnota – Trwaj z Jezusem we wspólnocie Ko- ścioła

Jak stwierdza włoski teolog o. Raniero Cantalamessa, Apostołowie głosili prawdę o Jezusie Chrystusie w sposób „ciągle żywy i nowy, choć zasadniczo identyczny”³⁸. Również dziś, w dobie nowej ewangelizacji, orędzie kerygmatu głoszone jest w różny sposób, czego dowodem są analizowane w artykule modele jego głoszenia wypracowane przez Ruch Światło-Życie, Drogę Neokatechumenalną i Szkołę św. Andrzeja, a jednocześnie zachowuje koncentrację na podstawowych wydarzeniach zbawczych. Duch Święty, protagonista ewangelizacji, jest sprawcą zarówno nowości i różnorodności formy, jak i niezmienności materialnej oraz duchowej kerygmatu.

KERYGMA IN CONTEMPORARY ECCLESIAL MOVEMENTS

Summary

In the contemporary world, the Holy Spirit calls into existence many communities, associations and ecclesiastical movements. Especially after the Second Vatican Council, there is an increasing number of new groups, their diversity, and the great richness of the charisms that God has given to the Church. These communities, based on prayer, formation and the realization of their special vocation, are place of conscious living the faith and getting to know Christianity by people of all states, especially by lay people. They are also preparing to share the testimony and to preach Good News of salvation to other people. Thus, they implement the evangelizing mission of the Church, which results from Christian identity and responds to it.

Many movements and communities have developed numerous forms and methods of evangelization and the preaching of the first message. The proclamation of the kerygma is often a pillar for communities, being most often the

38. R. Cantalamessa, *Wiara, która zwycięża świat*, Kraków 2012, s. 19-20.

beginning of the existence of community and the initial stage of formation in given movement.

The article contains an analysis of models of the kerygma proclamation developed within the framework of the Light-Life Movement (pl. Ruch Światło Życie), the Neocatechumenal Way and the School of the New Evangelization of St. Andrew. In the content aspect, they do not differ fundamentally from each other, characterized by a christological and soteriological dimension. Originality can be seen in the diversity of the presentation of this message and its adaptation to the recipients of the Gospel, therefore in the practice of evangelization.

The analysis of models developed in communities and religious movements allows to see the models of proclaiming the kerygma in the contemporary, secularized world, and also emphasizes the need to update and adapt unchanging content to the environment in which the Gospel is proclaimed. As such, it appears necessary in the era of the new evangelization.

Słowa kluczowe: kerygmat, przepowiadanie, ruchy i wspólnoty kościelne, nowa ewangelizacja

Key words: kerigma, preaching, church movements and communities, new evangelization

BIBLIOGRAFIA

- Jan Paweł II, *Encyklika Dominum et vivificantem*, w: *Dzieła zebrane Jana Pawła II*, t. 1, Kraków 2006, s. 179-228.
- Jan Paweł II, *Encyklika Fides et Ratio*, w: *Dzieła zebrane Jana Pawła II*, t. 1, Kraków 2006, s. 675-738.
- Jan Paweł II, *Adhortacja apostolska Catechesi tradendae*, w: *Dzieła zebrane Jana Pawła II*, t. 2, Kraków 2006, s. 19-62.
- Jan Paweł II, *Adhortacja apostolska Reconciliatio et paenitentia*, w: *Dzieła zebrane Jana Pawła II*, t. 2, Kraków 2006, s. 167-216.
- Jan Paweł II, *Adhortacja apostolska Ecclesia in Africa*, w: *Dzieła zebrane Jana Pawła II*, t. 2, Kraków 2006, s. 425-490.
- Jan Paweł II, *Adhortacja apostolska Ecclesia in America*, w: *Dzieła zebrane Jana Pawła II*, t. 2, Kraków 2006, s. 667-726.
- Jan Paweł II, *Adhortacja apostolska Ecclesia in Oceania*, w: *Dzieła zebrane Jana Pawła II*, t. 2, Kraków 2006, s. 801-850.
- Jan Paweł II, *Adhortacja apostolska Pastores Gregis*, w: *Dzieła zebrane Jana Pawła II*, t. 2, Kraków 2006, s. 921-1000.

- Benedykt XVI, *Encyklika Deus caritas est*, Wrocław 2006.
- Benedykt XVI, *Adhortacja apostolska Verbum Domini*, Kraków 2010.
- Franciszek, *Adhortacja apostolska Evangelii Gaudium*, Kraków 2013.
- Franciszek, *Adhortacja apostolska Amoris Laetitia*, Kraków 2016.
- Franciszek, *Adhortacja apostolska Christus vivit*, Kraków 2019.
- Argüello K., *Kerygmat. Z ubogimi w barakach*, Lublin 2013.
- Blachnicki F., *Charyzmat „Światło-Życie”. Teksty podstawowe*, Światło-Życie 1987.
- Blachnicki F., *Rekolekcje ewangelizacyjne. Podręcznik*, Kraków 2013.
- Cantalamesa R., *Wiara, która zwycięża świat*, Kraków 2012.
- Pawłowski A., *Kerygmat w nowej ewangelizacji*, Poznań 2014.
- Pietrowa-Wasilewicz A., *Leksykon ruchów i stowarzyszeń w Kościele*, Warszawa 2000.
- Prado Flores J.H., *Idźcie i ewangelizujcie ochrzczonych*, Poznań 2016.
- Prado Flores J.H., *Jak ewangelizować ochrzczonych*, Poznań 2016.
- Prado Flores J.H., Macias de Lara C., *Nowe Życie*, Stryszawa 2010.
- Prado Flores J.H., *Nowi ewangelizatorzy dla Nowej Ewangelizacji*, Poznań 2013.
- Prado Flores J.H., Macias de Cuevas C., *Paweł*, Stryszawa 2011.
- Ratzinger J., *Nowe porywy Ducha. Ruchy odnowy w Kościele*, Kielce 2006.
- Spyra P., *Formacja ewangelizatorów w międzynarodowej Szkole Nowej Ewangelizacji św. Andrzeja*, Lublin 2016, [maszynopis pracy doktorskiej] BKUL.
- Szlachetka W., *Fenomen szkół nowej ewangelizacji. Studium socjologiczno-pastoralne*, Kraków 2011.
- Weron E., *Ruchy odnowy we współczesnym Kościele*, Poznań 1993.
- http://snebelchatow.pl/wp-content/uploads/2016/02/Projekt_Pastoralny_SESA.pdf [dostęp: 25.05.2017].